

Nemzeti Kulturális Alap

Budapest

Gyulai Pál u. 13.

1085

Szakmai beszámoló *a gyűjtemények védelmét szolgáló eszközök beszerzéséről.*

Pályázati téma/program megnevezése: A Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár és különgyűjteményei részére páratartalom és hőmérséklet mérésére szolgáló eszközök beszerzése.

Pályázati azonosító: 3505/02985

A Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtárban és különgyűjteményeiben jelenleg több mint 81 ezer kötetet őrzünk. A gyűjtemény (muzeális) régi dokumentumainak jelentős része bőrkötéses könyv, amelyek védelmére, állagmegóvására különösen nagy gondot fordítunk. A régi könyvek tisztítása, fertőtlenítése, illetve helyben végezhető kisebb javítása, valamint egy-egy régi könyv egyedi restaurálása 1991 óta pályázati támogatásoknak köszönhetően valósul meg. A könyvtárak állománya napjainkban is folyamatosan gyarapodik. A több száz éves bútorokat, műkincseket, berendezési tárgyakat lehetőségeinkhez mérten konzerváltatjuk, tisztítatjuk. Fontosnak tartjuk a tárgyak, és a dokumentumok állományvédelmét. Tudományos szakkönyvtárunk falain belül az év nagyobb részében kutatómunka, kulturális rendezvények lebonyolítása, illetve a könyvtár, mint idegenforgalmi látványosság bemutatása folyik.

Az elmúlt évben a Brenner János Kollégium javára elnyert energetikai beruházás része volt az épületben található barokk teremkönyvtár fűtésének kiépítése is. Ezzel egy időben történt az összes külső ablak felújítása, valamint a belső régi ablakok cseréje új nyílászárókra. A fűtés korszerűsítésével sikerült biztosítani a muzeális gyűjteményekben előírt állandó 15-18 C⁰ hőmérsékletet. A könyvtárban található festmények, értéktárgyak, könyvek, továbbá egyéb nagy értékkel bíró dokumentumok állagának megőrzése szempontjából kiemelten fontos a megfelelő és állandó páratartalom beállítása. Évek óta küzdöttünk a nagy páratartalom és a penész ellen. Sok megoldást kipróbáltunk, de azok nem vezettek eredményre. Azonban jelen pályázat támogatásának köszönhetően a megvásárolt „Midea” eszközökkel és üzembe helyezésükkel a belső terek hőmérsékletét, a páratartalom mérését és mentesítését ma már megfelelő módon tudjuk biztosítani, mivel a Midea MDDG-20DEN3-QA3 típusú készülékek rendkívül magas páratlanító kapacitással rendelkeznek. A páramentesítő kiválasztásakor az is szempont volt, hogy a készülék ne fogyasszon sok áramot és hatékonyan tudjon működni. A páratlanító napi max. 20 literes teljesítmény mellett, csak max. 400 W-ot fogyaszt. A készülékbe egy precíz digitális páramérő - és hőmérő is be van építve. A digitális páramérő segítségével a kívánt páratartalom könnyedén beállítható. A páratartalom mérő jelzi az aktuális páraszintet, és amint elérte a beállított értéket a készülék, automatikusan lekapcsol a páramentesítés. Ha újra megemelkedik a páratartalom 3-4 %-kal, akkor a páramentesítő készülék újra bekapcsol. További hasznos funkciója a gépnek a ventilátor. A páratlanító gép rövid idő alatt nagy mennyiségű vizet gyűjt össze. A készülék 4 db görgővel felszerelt, így a tetején található fogantyúval könnyedén emelhető vagy gurítható. Az antibakteriális levegőszűrő megóvja a páramentesítő belsejét a vírusoktól és a baktériumoktól is. A kondenzációs módszer kiszűri a levegőben keringő por és pollen jelentős részét.

A készülékek beüzemelése után (nyáron) már érezhetően hűvösebb volt a levegő terekben. A rendszeres mérés is azt igazolta, hogy a hőmérséklet jóval alacsonyabb, átlagosan 18-22 C⁰, a páratartalom 55-60 %-os volt. Az őszi-téli időszakban pedig már az előírt 15-18 C⁰ hőmérsékletet és 55 %-os páratartalmat mértük. A páratlanítás során nem csak a foltok száradtak le a mennyezetről, az intarziáról és a falakról, de megszűnt a dohsszag, és sokkal egészségesebb, tisztább lett a helyiségekben a levegő. Az eszközök használatával talán sikerült, ha nem is visszafordítani, de megállítani az enteriőrökben, a mennyezetfestményen és az intarziás faburkolatokon a korábbi évtizedekben bekövetkezett károsodási folyamatot. Ennek köszönhetően megnövekszik az értékek élettartama, valamint a látogatókat és a dolgozókat is egészséges környezet fogadja. A régi dokumentumok és műtárgyak nemcsak esztétikai illetve tudományos célt szolgálnak, hanem a múlt megismerésének elsődleges forrása és kulturális örökségünk kincsei. Szakmai beszámolóinkhoz mellékeljük az állományvédelmi eszközök elhelyezéséről készített fotódokumentációt, és a leltárba vétel során kapott leltári számot. A szakmai beszámoló (PDF) az alábbi internetes oldalakon érhető el.

Szombathelyi Egyházmegye <http://www.martinus.hu/projektek>

Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár - Állományvédelem - NKA gyűjtemények védelmét szolgáló eszközök (2015). <http://konyvtar.martinus.hu/egyhazmegye/allomanyvedelem?paramentesites>

NKA Pályázati beszámolók <http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/>

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a Tisztelt Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumának, hogy pályázatunkat támogatásban részesítette, ezzel hozzájárult a nemzeti kulturális és tudományos értékek megőrzéséhez.

Szombathely, 2016. január 7.

Simon Katalin

Simon Katalin
gyűjteményvezető

Mellékletek

1. sz. melléklet

Fotódokumentáció és leírás a Midea készülékek elhelyezéséről.

A digitális páramérő- és mentesítő eszközök elhelyezése a könyvtárakban.

Barokk-teremkönyvtárban	140 m ²	3 készülék
Iroda-raktárban	35 m ²	1 készülék
Étkező-előtérben	15 m ²	1 készülék
Folyosón	25 m ²	1 készülék
Kutatószobában	40 m ²	1 készülék
Régi kutatószobában	125 m ²	1 készülék
Herzan-könyvtárban (II. emelet)	96 m ²	1 készülék
Szent Márton Kölcsonkönyvtárban (alagsor) olvasóteremben	100m ²	<u>1 készülék</u>

összesen: 10 készülék

A páramérő-és mentesítők átvétele, elhelyezése

2. sz. melléklet

A Midea digitális páramérő-és mentesítő eszközök listája, és a nyilbantartásba vétel során kapott leltári szám, matricákkal.

1. Midea páramérő-és mentesítő készülék
2. Midea páramérő-és mentesítő készülék
3. Midea páramérő-és mentesítő készülék
4. Midea páramérő-és mentesítő készülék
5. Midea páramérő-és mentesítő készülék
6. Midea páramérő-és mentesítő készülék
7. Midea páramérő-és mentesítő készülék
8. Midea páramérő-és mentesítő készülék
9. Midea páramérő-és mentesítő készülék
10. Midea páramérő-és mentesítő készülék

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

Szombathelyi Egyházmegye

1*025600*000013*

Páramentesítő

Nyilv.szám: 2560

1-10 darab Midea típusú készülék leltári nyilvántartása